

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 14.7.2004
COM(2004) 496 definitief

2004/0168 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**betreffende de oprichting van een Europese groepering voor grensoverschrijdende
samenwerking (EGGS)**

(ingediend door de Commissie)

TOELICHTING

Aangezien de lidstaten, de regio's en de plaatselijke overheden aanzienlijke moeilijkheden ondervinden om acties op het gebied van grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking tot stand te brengen en te beheren in het kader van de verschillende nationale rechtsstelsels en procedures, moeten op communautair niveau dienstige maatregelen worden getroffen om deze moeilijkheden te ondervangen.

Om de harmonische ontwikkeling van de hele Gemeenschap en de economische, sociale en territoriale samenhang te versterken moet de grensoverschrijdende samenwerking worden versterkt en moeten maatregelen worden goedgekeurd die nodig zijn om de omstandigheden waaronder de acties voor grensoverschrijdende samenwerking worden uitgevoerd, te verbeteren.

Hiertoe is in artikel 159, derde alinea, van het Verdrag bepaald dat, buiten de in de eerste alinea van dat artikel bedoelde Fondsen om, specifieke maatregelen kunnen worden vastgesteld om de doelstelling van het Verdrag inzake economische en sociale samenhang te verwezenlijken.

Om de obstakels die de grensoverschrijdende samenwerking belemmeren uit de weg te ruimen, moet een communautair samenwerkingsinstrument worden opgericht waarmee op het grondgebied van de Gemeenschap samenwerkende groeperingen met rechtspersoonlijkheid kunnen worden opgericht, "Europese groeperingen voor grensoverschrijdende samenwerking" (EGGS) genoemd. De oprichting van een EGGS vindt op vrijwillige basis plaats.

De EGGS krijgt handelingsbevoegdheid namens en voor rekening van haar leden, met name de regionale en plaatselijke overheden waaruit zij bestaat. De taken en gedelegeerde bevoegdheden van de EGGS moeten door haar leden worden vastgesteld in een overeenkomst voor Europese grensoverschrijdende samenwerking.

De EGGS moet handelend kunnen optreden, hetzij om door de Gemeenschap met name in het kader van de Structuurfondsen medegefinancierde programma's voor grensoverschrijdende samenwerking uit te voeren, alsmede programma's voor transnationale en interregionale samenwerking, hetzij om acties voor grensoverschrijdende samenwerking uit te voeren, waartoe het initiatief uitsluitend door de lidstaten, hun regio's en hun plaatselijke overheden wordt genomen en waarvoor de Gemeenschap geen financiële bijstand verleent.

De financiële verantwoordelijkheid van de regionale en plaatselijke overheden, alsmede die van de lidstaten, wordt niet beïnvloed door de vorming van de EGGS, noch wat het beheer van de communautaire middelen betreft, noch ten aanzien van de nationale middelen.

De bevoegdheden die een regionale of een plaatselijke overheid als openbaar gezag uitoefent, met name de politionele en regelgevende bevoegdheden, kunnen geen onderdeel uitmaken van een overeenkomst.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de oprichting van een Europese groepering voor grensoverschrijdende samenwerking (EGGS)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 159, derde alinea,

Gezien het voorstel van de Commissie¹,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité²,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's³,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag⁴,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 159, derde alinea, van het Verdrag is bepaald dat, buiten de in de eerste alinea van dat artikel bedoelde Fondsen om, specifieke maatregelen kunnen worden vastgesteld om de doelstelling van het Verdrag inzake economische en sociale samenhang te verwezenlijken. Met het oog op de harmonische ontwikkeling van de hele Gemeenschap en op de versterking van de economische, sociale en territoriale cohesie moet de grensoverschrijdende samenwerking worden versterkt. Daartoe moeten de nodige maatregelen worden genomen om de voorwaarden waaronder de grensoverschrijdende samenwerkingsacties ten uitvoer worden gelegd, te verbeteren.
- (2) Aangezien de lidstaten, en met name de regio's en de plaatselijke overheden, aanzienlijke moeilijkheden ondervinden om acties op het gebied van grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking tot stand te brengen en te beheren, in het kader van de verschillende nationale rechtsstelsels en procedures, moeten dienstige maatregelen worden getroffen om deze moeilijkheden te ondervangen.
- (3) Met name rekening houdend met de toename van het aantal land- en zee grenzen van de Gemeenschap ten gevolge van de uitbreiding, moet de versterking van de

¹ PB C [...] van [...], blz. [...]

² PB C [...] van [...], blz. [...]

³ PB C [...] van [...], blz. [...]

⁴ PB C [...] van [...], blz. [...]

grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking in de Gemeenschap worden bevorderd.

- (4) De bestaande instrumenten, zoals het Europese economische samenwerkingsverband, zijn in de programmeringsperiode 2000-2006 ontoereikend gebleken om een gestructureerde samenwerking van de Structuurfondsenprogramma's in het kader van het communautaire initiatief INTERREG tot stand te brengen.
- (5) Op grond van Verordening (EG) nr. (...) houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds worden meer middelen uitgetrokken voor Europese territoriale samenwerking.
- (6) Ook is het nodig de totstandkoming van acties voor grensoverschrijdende samenwerking waarvoor de Gemeenschap geen bijstand verleent, te vergemakkelijken en te begeleiden.
- (7) Om de obstakels die de grensoverschrijdende samenwerking belemmeren uit de weg te ruimen, moet een communautair samenwerkingsinstrument worden opgericht waarmee op het grondgebied van de Gemeenschap samenwerkende groeperingen met rechtspersoonlijkheid kunnen worden opgericht, "Europese groeperingen voor grensoverschrijdende samenwerking" (EGGS) genoemd. De oprichting van een EGGS vindt op vrijwillige basis plaats.
- (8) De EGGS moet handelingsbevoegdheid krijgen namens en voor rekening van haar leden, met name de regionale en plaatselijke overheden waaruit zij bestaat.
- (9) De taken en bevoegdheden van de EGGS moeten door haar leden worden vastgesteld in een overeenkomst voor Europese grensoverschrijdende samenwerking, hierna "overeenkomst" genoemd.
- (10) De leden kunnen besluiten een EGGS op te richten als afzonderlijke juridische entiteit of haar taken aan een van hen toe te vertrouwen.
- (11) De EGGS moet handelend kunnen optreden, hetzij om programma's voor grensoverschrijdende samenwerking uit te voeren die de Gemeenschap medefinanciert, met name in het kader van de Structuurfondsen overeenkomstig Verordening (EG) nr. (...) en Verordening (EG) nr. (...) betreffende het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling, alsmede programma's voor transnationale en interregionale samenwerking, hetzij om acties voor grensoverschrijdende samenwerking uit te voeren waartoe het initiatief uitsluitend door de lidstaten, hun regio's en hun plaatselijke overheden wordt genomen en waarvoor de Gemeenschap geen financiële bijstand verleent.
- (12) Er dient nader te worden bepaald dat de financiële verantwoordelijkheid van de regionale en plaatselijke overheden, alsmede die van de lidstaten, niet wordt beïnvloed door de vorming van de EGGS, noch wat het beheer van de communautaire middelen betreft, noch ten aanzien van de nationale middelen.

- (13) Er dient nader te worden bepaald dat de bevoegdheden die een regionale of een plaatselijke overheid als openbaar gezag uitoefent, met name de politionele en regelgevende bevoegdheden, geen onderdeel kunnen uitmaken van een overeenkomst.
- (14) De EGGS moet haar eigen statuten opstellen, haar eigen organen oprichten en begrotingsregels en regels ten aanzien van de uitoefening van haar financiële aansprakelijkheid opstellen.
- (15) Aangezien de in deze verordening omschreven voorwaarden voor grensoverschrijdende samenwerking niet doeltreffend door de lidstaten tot stand kunnen worden gebracht en dus beter op communautair niveau kunnen worden gerealiseerd, mag de Gemeenschap maatregelen nemen overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag omschreven subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in datzelfde artikel genoemde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is voor de verwezenlijking van de doelstellingen ervan, aangezien de oprichting van een EGGS op vrijwillige basis plaatsvindt, met inachtneming van de grondwettelijke orde van de individuele lidstaten,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD :

Artikel 1

Europese groepering voor grensoverschrijdende samenwerking

1. Op het grondgebied van de Gemeenschap kan een samenwerkingsgroepering worden opgericht in de vorm van een Europese groepering voor grensoverschrijdende samenwerking, hierna "EGGS" genoemd, onder de voorwaarden en volgens de regels die in deze verordening zijn vastgesteld.
2. De EGGS heeft rechtspersoonlijkheid.
3. De EGGS heeft tot doel de grensoverschrijdende samenwerking van de lidstaten en van de regionale en plaatselijke overheden te vergemakkelijken en te bevorderen om de economische, sociale en territoriale samenhang te versterken.

In dat verband kan zij ook tot doel hebben de transnationale en de interregionale samenwerking te vergemakkelijken en te bevorderen.

Artikel 2

Samenstelling

1. De EGGS kan zijn samengesteld uit lidstaten, regionale en plaatselijke overheden of andere plaatselijke openbare instanties, hierna "leden" genoemd.

2. Tot de oprichting van een EGGS wordt besloten op initiatief van haar leden.
3. De leden kunnen besluiten een EGGS op te richten als afzonderlijke juridische entiteit of haar taken aan een van hen toe te vertrouwen.

Artikel 3

Bevoegdheid

1. De EGGS voert de taken uit die haar door haar leden zijn toevertrouwd overeenkomstig deze verordening. De bevoegdheden van de EGGS worden vastgesteld in een overeenkomst voor Europese grensoverschrijdende samenwerking, hierna "overeenkomst" genoemd, die overeenkomstig artikel 4 door haar leden wordt opgemaakt.
2. Binnen de grenzen van de haar toegewezen taken handelt de EGGS namens en voor rekening van haar leden. Hiertoe beschikt de EGGS over de door de nationale wetgevingen aan rechtspersonen toegekende rechtsbevoegdheid.
3. Aan de EGGS kan hetzij de uitvoering van programma's voor grensoverschrijdende samenwerking, met name in het kader van de Structuurfondsen, worden toevertrouwd, hetzij de uitvoering van iedere andere actie voor grensoverschrijdende samenwerking met of zonder financiële bijstand van de Gemeenschap.

De financiële aansprakelijkheid van de leden en van de lidstaten voor de communautaire of de nationale middelen wordt door de oprichting van een EGGS niet beïnvloed.

4. Bij een overeenkomst mogen bevoegdheden van openbaar gezag, met name de politionele en regelgevende bevoegdheden, niet worden gedelegeerd.

Artikel 4

Overeenkomst voor Europese grensoverschrijdende samenwerking

1. Voor elke EGGS moet een overeenkomst worden gesloten.
2. In de overeenkomst wordt nader aangegeven welke taak de EGGS krijgt, hoe lang zij duurt en onder welke voorwaarden zij wordt ontbonden.
3. De overeenkomst beperkt zich uitsluitend tot het domein van de door de leden vastgestelde grensoverschrijdende samenwerking.
4. In de overeenkomst wordt nader aangegeven welke verantwoordelijkheden elk van de leden ten opzichte van de EGGS en van derden heeft.

5. In de overeenkomst wordt vastgesteld welk recht toepasselijk is op de interpretatie en de toepassing ervan. Het toepasselijke recht is dat van een van de betrokken lidstaten. Bij geschillen tussen de leden geldt de rechtspraak van de lidstaat waarvan het recht toepasselijk is verklaard.
6. In de overeenkomst worden de voorwaarden voor de wederzijdse erkenning op het gebied van controles vastgesteld.
7. De voorwaarden waaronder openbare-dienstconcessies of –delegaties die in het kader van de grensoverschrijdende samenwerking aan de EGGS worden toegekend, moeten worden uitgevoerd, worden in de overeenkomst vastgesteld op basis van de toepasselijke nationale rechtsstelsels.
8. Van de overeenkomst wordt kennis gegeven aan alle leden en aan de lidstaten.

Artikel 5

Statuten

1. De EGGS stelt haar statuten vast op basis van de overeenkomst.
2. De statuten van de EGGS bevatten met name bepalingen betreffende:
 - a) een lijst met haar leden;
 - b) doel en taken van de EGGS alsmede de relaties met haar leden;
 - c) haar naam en de plaats waar zij zetelt;
 - d) haar organen en hun bevoegdheden, haar functioneren, het aantal vertegenwoordigers van de leden in haar organen;
 - e) de besluitvormingsprocedures van de EGGS;
 - f) de vaststelling van de werktal(en);
 - g) de voorwaarden voor haar functioneren, met name wat betreft het personeelsmanagement, de indiensttredingsvoorwaarden en de aard van de personeelscontracten die de bestendigheid van de samenwerkingsacties garanderen;
 - h) de voorwaarden op het gebied van de financiële bijdrage van de leden, alsmede de toepasselijke begrotings- en boekhoudregels;
 - i) de aanwijzing van een onafhankelijk orgaan voor financiële controle en externe audit.
3. Als een lid de taken van de EGGS overeenkomstig artikel 2, lid 3, krijgt toebedeeld, kan de inhoud van de statuten onderdeel uitmaken van de overeenkomst.

4. Zodra de statuten zijn goedgekeurd, krijgt de EGGS handelingsbevoegdheid overeenkomstig artikel 3, lid 2.

Artikel 6

Organen

1. De EGGS wordt vertegenwoordigd door een directeur die namens en voor rekening van de EGGS handelt.
2. De EGGS kan zich voorzien van een assemblee, bestaande uit de vertegenwoordigers van haar leden.
3. Bij de statuten kunnen ook extra organen worden ingesteld.

Artikel 7

Begroting

1. De EGGS stelt een jaarlijkse ontwerpbegroting op, die door haar leden wordt goedgekeurd. Zij stelt een jaarverslag over haar activiteiten op, dat wordt gecertificeerd door deskundigen die onafhankelijk zijn van de leden.
2. De leden zijn financieel aansprakelijk naar evenredigheid van hun bijdrage aan de begroting, totdat alle schulden van de EGGS zijn vereffend.

Artikel 8

Bekendmaking

De overeenkomst tot oprichting van een EGGS met handelingsbevoegdheid overeenkomstig artikel 5, lid 4, wordt in het *Publicatieblad van de Europese Unie* bekendgemaakt. Vanaf dat moment wordt de rechtsbevoegdheid van de EGGS in alle lidstaten erkend.

In deze bekendmaking moet de naam van de EGGS, haar doel, een lijst met haar leden en het adres van haar zetel worden opgenomen.

Artikel 9

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2007.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, [...].

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter
[...]

Voor de Raad
De Voorzitter
[...]